

Проект №3637-доопрацьований
вноситься народними депутатами України
Жмеренецьким О.С. та ін.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про віртуальні активи

Цей Закон застосовується до правовідносин, що виникають у зв'язку з обігом віртуальних активів в Україні, визначає права та обов'язки учасників ринку віртуальних активів, засади державної політики у сфері обігу віртуальних активів.

Розділ I. Загальні положення

Стаття 1. Терміни та визначення, які вживаються у цьому Законі, мають наступні значення:

1) віртуальний актив – сукупність даних в електронній формі, яка має вартість та існує в системі обігу віртуальних активів. Віртуальний актив може бути як самостійним об'єктом цивільного обороту, так і посвідчувати майнові або немайнові права, зокрема, права вимоги на інші об'єкти цивільних прав.

2) гаманець віртуального активу - програмне забезпечення або програмно-апаратний комплекс, який надає його користувачу інформацію про належні йому віртуальні активи та можливість розпоряджатися ними в системі обігу віртуальних активів за допомогою ключа віртуального активу

3) забезпечений віртуальний актив - віртуальний актив, який посвідчує майнові або немайнові права, зокрема права вимоги на інші об'єкти цивільних прав.

4) ключ віртуального активу - набір технічних засобів, реалізованих в системі обігу віртуальних активів, які надають змогу контролювати віртуальним активом.

5) незабезпечений віртуальний актив - віртуальний актив, який не посвідчує жодних майнових або немайнових прав.

6) постачальники послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів - суб'єкти підприємницької діяльності, які здійснюють в інтересах третіх осіб один або декілька з наступних видів діяльності:

- зберігання або адміністрування віртуальних активів та ключів віртуальних активів;

- обмін віртуальних активів;

- переказ віртуальних активів;

- участь і надання фінансових послуг, пов'язаних із пропозицією емітента та/або продажем віртуальних активів.

7) ринок віртуальних активів - сукупність учасників ринку віртуальних активів та правовідносин між ними щодо обігу віртуальних активів;

8) система обігу віртуальних активів – програмний або програмно-апаратний комплекс обміну електронними даними, в якому забезпечується ідентифікація та обіг віртуальних активів;

9) учасники ринку віртуальних активів - постачальники послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів, а також будь-які особи, які здійснюють операції з віртуальними активами у власних інтересах.

Стаття 2. Сфера застосування Закону

1. Цей Закон застосовується до правовідносин, які виникають:

1) при постачанні послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів, коли постачальник таких послуг має зареєстроване місцезнаходження або постійне представництво на території України;

2) у зв'язку зі здійсненням правочину відносно віртуальних активів, якщо особа, що здійснює цей правочин визначає, що до такого правочину застосовується право України, якщо це не суперечить положенням чинних міжнародних договорів України.

2. Якщо до правочину про розпорядження об'єктами цивільних прав, якими забезпечено віртуальний актив, застосовується законодавство України відповідно до умов договору або закону, розпорядження таким віртуальним активом здійснюється відповідно до законодавства України.

Стаття 3. Законодавство України про віртуальні активи

1. Законодавство України про віртуальні активи складається з Конституції України, Цивільного кодексу України, цього Закону та інших актів законодавства, прийнятих на виконання або відповідно до цього Закону.

Розділ II. Правовий режим віртуальних активів

Стаття 4. Правовий статус віртуальних активів

11. Віртуальні активи є нематеріальним благом, особливості обігу якого визначаються Цивільним кодексом України та цим Законом. Віртуальні активи можуть бути незабезпеченими або забезпеченими.

2. Незабезпечені віртуальні активи не посвідчують жодних майнових або немайнових прав, зокрема права вимоги на інші об'єкти цивільних прав.

3. Забезпечені віртуальні активи посвідчують майнові або немайнові права, зокрема права вимоги на інші об'єкти цивільних прав.

4. Під забезпеченням віртуального активу розуміється посвідчення ним майнових або немайнових прав, зокрема права вимоги на інші об'єкти

цивільних прав. Забезпечення віртуальних активів не є забезпеченням виконання зобов'язання.

5. Об'єктом забезпечення віртуального активу є інший об'єкт цивільних прав, права на який посвідчує такий віртуальний актив. Об'єкт забезпечення віртуального активу визначається правочином, згідно з яким такий віртуальний актив створено. Майнові або немайнові права, зокрема право вимоги, на об'єкт забезпечення віртуального активу передаються набувачу такого віртуального активу.

6. Віртуальний актив, який забезпечений правами власників пайових, боргових, іпотечних, деривативних цінних паперів, деривативних фінансових інструментів, інструментів грошового ринку, є фінансовим віртуальним активом.

7. Віртуальні активи не є засобом платежу на території України.

Стаття 5. Створення віртуальних активів, введення віртуальних активів в цивільний обіг та виведення віртуальних активів з цивільного обігу

1. Моментом створення віртуального активу є момент, з якого перший власник отримує можливість володіти, користуватися та розпоряджатися ним в системі обігу відповідного віртуального активу, якщо немає можливості іншим чином достовірно встановити інший момент створення віртуального активу, виходячи з технічних особливостей системи його обігу.

2. Обіг віртуального активу починається в момент його створення та здійснюється до моменту припинення його обігу.

3. Особа, що несе зобов'язання за забезпеченим віртуальним активом, має забезпечити припинення його обігу, якщо об'єкти цивільних прав, якими його було забезпечено, вибули з цивільного обігу з тих чи інших підстав, а можливість заміни забезпечення такого віртуального активу не передбачена

правочином про створення відповідного забезпеченого віртуального активу або правочином про відчуження такого віртуального активу.

Стаття 6. Право власності на віртуальний актив, правочини з віртуальними активами

1. Право власності на віртуальний актив набувається з факту створення віртуального активу, укладення та виконання правочину відносно віртуального активу, норм закону або рішення суду, і засвідчується володінням ключа такого віртуального активу.

2. Умови набуття, переходу та обсяг прав на віртуальні активи можуть бути виражені у формі алгоритмів та функцій системи обігу віртуальних активів, у межах якої його створено.

3. Володілець ключа віртуального активу є власником такого віртуального активу, за винятком випадків, коли:

1) ключ віртуального активу або віртуальний актив знаходиться на зберіганні у третьої особи відповідно до умов правочину між зберігачем та власником віртуального активу;

2) віртуальний актив передано на зберігання будь-якій особі відповідно до норми закону або рішення суду, що набрало законної сили;

3) віртуальний актив набуто неправомірно.

4. За відсутності рішення суду, яким встановлено інше, та яке набрало законної сили в Україні, вважається, що будь-яка особа, якій віртуальний актив належав у минулому, на законних підставах мала та має права власності на цей віртуальний актив протягом терміну володіння ключем віртуального активу щодо такого віртуального активу.

5. Зміст права власності на віртуальний актив включає в себе право володіти ключем віртуального активу і віртуальним активом як таким, право користуватись віртуальним активом та право розпоряджатися віртуальним активом на свій власний розсуд, якщо це не суперечить закону, зокрема, шляхом передачі права власності на віртуальний актив.

6. Володіння, користування та розпорядження віртуальним активом фіксується в системі обігу віртуальних активів.

7. Якщо законодавство України містить приписи щодо форми або істотних умов правочину про розпорядження об'єктом забезпечення віртуального активу, такі вимоги підлягають виконанню при укладенні та виконанні правочину щодо таких віртуальних активів.

Стаття 7. Юридичні наслідки розпорядження віртуальними активами

1. Розпорядження забезпеченим віртуальним активом означає розпорядження майновим правом на об'єкт забезпечення віртуального активу.

Стаття 8. Обмеження щодо укладення правочинів з відчуження віртуальних активів. Нікчемність правочинів з віртуальними активами

1. На обіг забезпечених віртуальних активів розповсюджуються всі обмеження, які застосовуються до обігу об'єктів цивільних прав, якими такі віртуальні активи забезпечені.

2. У випадку, якщо забезпечений віртуальний актив забезпечено об'єктом цивільних прав, який знаходиться під арештом або вилучено з цивільного обігу, відчуження такого віртуального активу не дозволяється, а будь-який вже укладений правочин щодо відчуження такого віртуального активу є нікчемним.

Розділ III. Учасники ринку віртуальних активів

Стаття 9. Права та обов'язки учасників ринку віртуальних активів

1. Учасники ринку віртуальних активів мають право:

1) самостійно обирати контрагента серед учасників ринку віртуальних активів для здійснення операцій з віртуальними активами;

2) отримувати від постачальників послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів необхідну, доступну та достовірну інформацію щодо такого постачальника послуг, правил його роботи, вичерпного переліку умов здійснення ним операцій, а також наявних можливостей захисту власних прав;

3) на належну якість послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів;

4) відкривати та використовувати для здійснення операцій з віртуальними активами рахунки в банківських та інших фінансових установах;

5) на судовий та інші способи захисту своїх прав на віртуальні активи як з боку держави, так і з боку інших учасників ринку віртуальних активів;

6) на захист своїх персональних даних у порядку, передбаченому Законом України «Про захист персональних даних»;

7) самостійно обирати ціни віртуальних активів, за якими здійснюються операції з ними.

2. Учасники ринку віртуальних активів зобов'язані:

1) добросовісно та на власний ризик здійснювати операції з віртуальними активами;

2) до проведення операцій з віртуальними активами ознайомитися з особливостями функціонування систем обігу віртуальних активів, в яких планується проведення операцій з віртуальними активами;

3) при здійсненні операцій з віртуальними активами суворо дотримуватись вимог цього Закону, Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», чинних міжнародних договорів України, інших нормативно-правових актів, які регулюють обіг віртуальних активів;

4) постачальники послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів, за запитом інших учасників ринку віртуальних активів зобов'язані надавати необхідну, доступну та достовірну інформацію щодо себе, правил своєї роботи, вичерпного переліку умов здійснення операцій, а також наявних можливостей захисту прав користувачів - інших учасників ринку віртуальних активів. Порядок надання такої інформації, визначається Кабінетом Міністрів України.

Стаття 10. Послуги зі зберігання або адміністрування віртуальних активів або ключів віртуальних активів

1. Послугами зі зберігання або адміністрування віртуальних активів та ключів віртуальних активів є забезпечення схоронності віртуального активу та ключів віртуальних активів з можливістю самостійно здійснювати переміщення таких віртуальних активів в інтересах та за дорученням третіх осіб. Надавач послуг зі зберігання або адміністрування віртуальних активів та ключів віртуальних активів здійснює переміщення таких віртуальних активів виключно при умові, що таке керування або передача здійснюється відповідно до вказівок власника віртуального активу.

2. Не вважається зберіганням або адмініструванням віртуальних активів діяльність, яка не надає зберігачу можливості самостійно здійснювати переміщення таких віртуальних активів в інтересах та за дорученням третіх осіб.

3. До договору про надання послуг зі зберігання або адміністрування віртуальних активів та ключів віртуальних активів застосовуються, серед іншого, положення Цивільного кодексу України про зберігання.

Стаття 11. Послуги з обміну віртуальних активів

1. Послугами з обміну віртуальних активів є діяльність, пов'язана з обміном віртуальних активів на інші віртуальні активи, гроші та валютні цінності за дорученням та в інтересах третіх осіб.

2. Обмін віртуальних активів на валютні цінності здійснюється з урахуванням вимог, встановлених валютним законодавством України.

3. Не вважається наданням послуг з обміну віртуальних активів діяльність з обміну, що здійснюється учасниками ринку віртуальних активів у власних інтересах.

Стаття 12. Послуги з переказу віртуальних активів

1. Послугами з переказу віртуальних активів є переміщення віртуальних активів в інтересах третіх осіб з гарантії віртуальних активів третіх осіб на гарантії віртуальних активів інших осіб.

2. Наданням послуги переказу віртуальних активів не вважається будь-яка супутня діяльність, пов'язана із забезпеченням процесу чи частини процесу переказу, якщо постачальник таких послуг не може безпосередньо впливати, приймати рішення та контролювати здійснення переказу віртуальних активів.

Стаття 13. Фінансові послуги, пов'язані з публічною пропозицією та/або продажем віртуальних активів

1. Фінансовими послугами, пов'язаними з публічною пропозицією та/або продажем віртуальних активів, є участь у випуску фінансових віртуальних активів та надання фінансових послуг, пов'язаних з їх випуском та продажем.

2. Надавач фінансових послуг, пов'язаних з публічною пропозицією та/або продажем віртуальних активів має право укладати правочини щодо публічної пропозиції або продажу віртуальних активів від імені, за дорученням, за рахунок та в інтересах іншої особи.

3. Порядок надання фінансових послуг регулюється, крім іншого, законом України “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг”, а також іншими нормативно-правовими актами законодавства про регулювання діяльності з надання фінансових послуг.

Розділ IV. Державне регулювання обігу віртуальних активів

Стаття 14. Загальні принципи державного регулювання обігу віртуальних активів

1. Загальними принципами державного регулювання обігу віртуальних активів є:

1) доцільність - обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми;

2) адекватність - відповідність форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив;

3) ефективність - забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави;

4) збалансованість - забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави;

5) передбачуваність - послідовність регуляторної діяльності, відповідність її цілям державної політики, а також планам з підготовки проектів регуляторних актів, що дозволяє суб'єктам господарювання здійснювати планування їхньої діяльності;

6) прозорість та врахування громадської думки - відкритість для фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань дій регуляторних органів на всіх етапах їх регуляторної діяльності, обов'язковий розгляд регуляторними органами ініціатив, зауважень та пропозицій, наданих у встановленому законом порядку фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, обов'язковість і своєчасність доведення прийнятих регуляторних актів до відома фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань, інформування громадськості про здійснення регуляторної діяльності.

Стаття 15. Центральний орган виконавчої влади, який формує і реалізує державну політику в сфері обігу віртуальних активів

1. Центральним органом виконавчої влади, який формує і реалізує державну політику у сфері обігу віртуальних активів, є Міністерство цифрової трансформації України.

2. Центральний орган виконавчої влади, який формує і реалізує державну політику у сфері обігу віртуальних активів у своїй діяльності керується Конституцією та законами України, указами Президента України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, іншими актами законодавства.

3. Основними завданнями Центрального органу виконавчої влади, який формує і реалізує державну політику у сфері обігу віртуальних активів в рамках та з метою реалізації положень цього Закону в сфері обігу віртуальних активів є:

1) формування та забезпечення реалізації державної політики щодо розвитку і функціонування ринку віртуальних активів, сприяння адаптації законодавства України про обіг віртуальних активів до міжнародних стандартів;

2) координація та взаємодія з іншими державними органами з питань функціонування в Україні ринку віртуальних активів;

3) здійснення державного регулювання та контролю за обігом віртуальних активів на території України у випадках, передбачених цим Законом;

4) захист прав учасників ринку віртуальних активів шляхом здійснення заходів щодо запобігання та припинення порушень законодавства про обіг віртуальних активів, застосування санкцій за порушення законодавства у межах своїх повноважень;

5) сприяння розвитку сфери обігу віртуальних активів;

6) узагальнення практики застосування законодавства про обіг віртуальних активів в Україні, розроблення пропозицій щодо його вдосконалення;

7) забезпечення та здійснення контролю за виконанням, в межах компетенції, виконання учасниками ринку віртуальних активів законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

4. Центральний орган виконавчої влади, який формує і реалізує державну політику у сфері обігу віртуальних активів в рамках покладених на нього завдань:

1) розробляє пропозиції щодо вдосконалення законодавчих та інших нормативно-правових актів з питань обігу віртуальних активів, в установленому Регламентом Кабінету Міністрів України порядку вносить їх Кабінетові Міністрів України, бере участь в установленому порядку у підготовці інших нормативно-правових актів з питань обігу віртуальних активів;

2) затверджує у встановленому порядку нормативні акти, що регулюють питання обігу віртуальних активів;

3) укладає в установленому законодавством порядку міжнародні договори та інші угоди з відповідними органами іноземних держав з питань співробітництва у сфері регулювання обігу віртуальних активів;

4) здійснює міжнародне співробітництво з відповідними державними органами та неурядовими організаціями іноземних держав та міжнародними організаціями у частині обміну досвідом та інформацією, пов'язаними з регулюванням сфери обігу віртуальних активів;

5) організовує проведення наукових досліджень та освітніх програм з питань функціонування ринку віртуальних активів України;

6) інформує громадськість про свою діяльність в рамках покладених Законом завдань та про стан сфери обігу віртуальних активів в Україні;

7) співпрацює з іншими державними органами щодо здійснення державного регулювання обігу віртуальних активів;

8) надає державним органам інформацію, необхідну для виконання покладених на них повноважень з питань обігу віртуальних активів;

9) роз'яснює порядок застосування законодавства про регулювання обігу віртуальних активів;

10) встановлює відповідно до закону порядок здійснення державної реєстрації постачальників послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів;

11) здійснює державну реєстрацію постачальників послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів;

12) здійснює створення, адміністрування, ведення Державного реєстру постачальників послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів;

13) встановлює обсяги, склад, строки, вимоги, порядок та стандарти щодо звітності постачальників послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів;

14) розробляє та організовує виконання заходів, спрямованих на запобігання порушенням законодавства України про обіг віртуальних активів;

15) здійснює контроль та нагляд за дотриманням учасниками ринку віртуальних активів законодавства України про обіг віртуальних активів та притягнення таких учасників до відповідальності;

16) надає методологічну та іншу допомогу постачальникам послуг.

5. Центральний орган виконавчої влади, який формує і реалізує державну політику у сфері обігу віртуальних активів, має право:

1) встановлювати правила та вимоги щодо діяльності постачальників послуг шляхом розробки та затвердження нормативно-правових актів, затверджувати акти рекомендаційного характеру;

2) здійснювати нагляд та контроль за господарською діяльністю постачальників послуг в порядку, передбаченому Законом України “Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності”;

3) виносити попередження, розпорядження про усунення порушень, виключити постачальника послуг з Державного реєстру постачальників послуг у разі встановлення факту порушення ним вимог законодавства про обіг віртуальних активів;

4) розглядати справи про порушення законодавства про обіг віртуальних активів, накладати фінансові санкції та застосовувати заходи впливу, передбачені законодавством;

5) вимагати надання пояснень, інформації та документів, що стосуються діяльності постачальників послуг, у інших державних органів та учасників ринку віртуальних активів;

6) проводити перевірки самостійно чи з іншими державними органами дотримання учасниками ринку вимог законодавства про обіг віртуальних активів;

7) оприлюднювати в установленому законодавством порядку інформацію про встановлені факти порушень законодавства про обіг віртуальних активів;

8) надсилати матеріали в правоохоронні органи стосовно фактів правопорушень, за які передбачена адміністративна та кримінальна відповідальність;

9) з метою запобігання і боротьби з правопорушеннями на ринку віртуальних активів, з метою обміну досвідом та налагодження зв'язків, у рамках міжнародного співробітництва на умовах взаємності надавати та

одержувати інформацію з питань функціонування ринку віртуальних активів та його учасників, яка не становить державної таємниці та не призводить до розголошення професійної таємниці;

10) реалізовувати інші права, передбачені законодавством.

Стаття 16. Діяльність постачальників послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів

1. Суб'єкти господарювання усіх форм власності мають право провадити діяльність постачальника послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів, за умови виконання вимог, які визначені цим Законом.

2. Діяльність постачальників послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів, здійснюється виключно на підставі державної реєстрації у порядку, визначеному Центральним органом виконавчої влади, який формує і реалізує державну політику у сфері обігу віртуальних активів.

3. Суб'єктам господарювання дозволяється здійснювати більше одного виду діяльності постачальника послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів, за умови додаткової реєстрації такого виду діяльності.

Стаття 17. Державна реєстрація діяльності постачальників послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів

1. Діяльність постачальників послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів, підлягає обов'язковій державній реєстрації.

2. Дозвільним органом, зобов'язаним здійснювати державну реєстрацію діяльності постачальників послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів, є Центральний орган виконавчої влади, який формує і реалізує державну політику у сфері обігу віртуальних активів.

3. Процедура державної реєстрації передбачає отримання заявником (особою, яка планує здійснювати діяльність в якості постачальника послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів) рішення про реєстрацію від Центрального органу виконавчої влади, який формує і реалізує державну політику у сфері обігу віртуальних активів.

4. Державна реєстрація проводиться в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України за поданням Центрального органу виконавчої влади, який формує і реалізує державну політику у сфері обігу віртуальних активів, погодженим спеціально уповноваженим органом з питань дозвільної системи у сфері господарської діяльності, після оплати заявником реєстраційного збору та за результатами розгляду заяви та документів, доданих до неї. Розмір реєстраційного збору встановлюється Кабінетом Міністрів України.

5. Порядок подання заяви, перелік документів і відомостей, необхідних для державної реєстрації діяльності постачальника послуг віртуальних активів, а також внесення змін до відомостей Державного реєстру постачальників послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів, встановлюється Кабінетом Міністрів України за поданням Центрального органу виконавчої влади, який формує і реалізує державну політику у сфері обігу віртуальних активів.

6. Заявник (особа, яка планує здійснювати діяльність в якості постачальника послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів), повинен відповідати наступним вимогам:

1) керівники та засновники постачальника послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів, повинні мати бездоганну ділову репутацію в розумінні законодавства про запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

2) розкрити інформацію про структуру власності заявника, яка дозволяє встановити кінцевих бенефіціарних власників заявника або їх відсутність;

3) розробити та ввести задокументовані внутрішні процедури фінансового моніторингу та інші процедури, спрямовані на запобігання відмиванню грошей, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню

тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення відповідно до чинного законодавства;

4) розробити та ввести задокументовані правила обробки персональних даних з урахуванням вимог Закону України “Про захист персональних даних”.

7. Заявник (особа, яка планує здійснювати діяльність в якості постачальника послуг, пов’язаних з обігом віртуальних активів), подає Центральному органу виконавчої влади, який формує і реалізує державну політику у сфері обігу віртуальних активів заяву разом з документами, що додаються відповідно до вимог, встановлених цим Законом. Заява про державну реєстрацію діяльності постачальника послуг, пов’язаних з обігом віртуальних активів, повинна містити інформацію про:

1) заявника: прізвище, ім’я, по-батькові фізичної особи - підприємця або повне найменування юридичної особи, ідентифікаційний код фізичної особи підприємця або юридичної особи, місцезнаходження, поштову адресу, номери засобів зв’язку, адресу електронної пошти, що є офіційним каналом зв’язку;

2) вид діяльності постачальника послуг, пов’язаних з обігом віртуальних активів, який має намір здійснювати заявник.

До заяви про державну реєстрацію діяльності постачальника послуг, пов’язаних з обігом віртуальних активів, додаються:

1) копія статуту або іншого установчого документу заявника (за наявності), засвідчена заявником, або код доступу до результатів надання адміністративних послуг у сфері державної реєстрації, що надає доступ до копії статуту або іншого установчого документу заявника в електронній формі у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань;

2) для юридичних осіб - відомості, що містять інформацію про:

а) схематичне зображення структури власності заявника, яке дозволяє встановити кінцевих бенефіціарних власників заявника або їх відсутність;

б) інформацію про власників істотної участі у заявнику: ідентифікаційні дані таких осіб, відсоток статутного капіталу чи права голосу, яким володіє кожен такий учасник (акціонер) у заявнику;

в) ідентифікаційні дані, ділову репутацію та професійний досвід керівників заявника, ділову репутацію заявника;

г) ідентифікаційні дані, ділову репутацію та професійний досвід засновників заявника (у випадку, якщо засновником є юридична особа – голови та членів колегіального виконавчого органу (особи, яка здійснює повноваження одноосібного виконавчого органу), голови та членів наглядової ради (за наявності) такої юридичної особи).

3) для фізичних осіб-підприємців - відомості, що містять інформацію про ідентифікаційні дані, ділову репутацію та професійний досвід заявника;

4) внутрішні документи, що регламентують запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

5) внутрішні документи заявника, що регламентують правила обробки персональних даних з урахуванням вимог Закону України “Про захист персональних даних”.

б) копію платіжного документа, що підтверджує внесення плати за державну реєстрацію діяльності постачальника послуг, пов’язаних з обігом віртуальних активів.

8. Центральний орган виконавчої влади, який формує і реалізує державну політику у сфері обігу віртуальних активів в установленому ним порядку приймає рішення про державну реєстрацію діяльності постачальника послуг, пов’язаних з обігом віртуальних активів, чи про

відмову в державній реєстрації протягом тридцяти днів з дня надходження заяви та доданих до неї документів.

9. Державна реєстрація здійснюється за умови, що заявник відповідає усім встановленим вимогам цього Закону. Строк дії державної реєстрації на провадження певного виду діяльності постачальника послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів, є необмеженим.

10. Центральний орган виконавчої влади, який формує і реалізує державну політику у сфері обігу віртуальних активів відмовляє у державній реєстрації діяльності постачальника послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів, якщо:

1) документи, подані для державної реєстрації, містять неповну та/або взаємовиключну та/або недостовірну інформацію та/або не відповідають вимогам законодавства. Документи можуть вважатися такими, що містять неповну та/або взаємовиключну інформацію виключно за умови, що Центральний орган виконавчої влади, який формує і реалізує державну політику у сфері обігу віртуальних активів протягом строку розгляду таких документів та не пізніше ніж за п'ятнадцять робочих днів до закінчення строку розгляду заяви та доданих до неї документів, направив заявнику запит щодо отримання додаткової інформації та відповідних уточнень щодо неї;

2) особа, яка має намір провадити діяльність постачальника послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів, не відповідає вимогам цього Закону.

Рішення Центрального органу виконавчої влади, який формує і реалізує державну політику у сфері обігу віртуальних активів про відмову у державній реєстрації, повинно бути вмотивованим із зазначенням конкретної причини, що зумовило його прийняття.

12. Отримання постачальником послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів, ліцензії щодо участі і надання фінансових послуг, пов'язаних із пропозицією емітента та/або продажем віртуальних активів, є

достатньою підставою для проведення державної реєстрації такого постачальника послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів.

13. Рішення про державну реєстрацію або відмову в державній реєстрації діяльності постачальників послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів, видається протягом двадцяти одного дня з моменту отримання центральним органом виконавчої влади, який формує і реалізує державну політику у сфері обігу віртуальних активів, усіх необхідних документів від заявника. Строк дії рішення про державну реєстрацію діяльності постачальників послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів є необмеженим.

14. Зміни у видах діяльності постачальника послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів, допускаються після внесення відповідних змін до Державного реєстру постачальників послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів, на підставі заяви постачальника послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів.

15. Постачальники послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів, зобов'язані повідомляти Центральний орган виконавчої влади, який формує і реалізує державну політику у сфері обігу віртуальних активів про зміни у будь-якій інформації, що внесена до Державного реєстру постачальників послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів, протягом десяти робочих днів з дня виникнення змін у порядку, встановленому Центральним органом виконавчої влади, який формує і реалізує державну політику у сфері обігу віртуальних активів.

16. Скасування державної реєстрації діяльності постачальників послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів, здійснює Центральним органом виконавчої влади, який формує і реалізує державну політику у сфері обігу віртуальних активів шляхом виключення постачальника послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів, з Державного реєстру постачальників послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів.

17. Підставами для скасування державної реєстрації є:

- 1) заява постачальника послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів;
- 2) вчинення постачальником послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів, більш ніж двох правопорушень протягом календарного року.

Стаття 18. Державний реєстр постачальників послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів

1. Державний реєстр постачальників послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів ведеться Центральним органом виконавчої влади, який формує і реалізує державну політику у сфері обігу віртуальних активів.

2. Державний реєстр постачальників послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів є електронною базою даних, в яку вноситься інформація, необхідна для виконання функцій регулювання та нагляду Центральним органом виконавчої влади, який формує і реалізує державну політику у сфері обігу віртуальних активів. Перелік такої інформації встановлюється Центральним органом виконавчої влади, який формує і реалізує державну політику у сфері обігу віртуальних активів.

3. Порядок доступу інших органів виконавчої влади та учасників ринку віртуальних активів до даних Державного реєстру постачальників послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів, встановлюється Центральним органом виконавчої влади, який формує і реалізує державну політику у сфері обігу віртуальних активів.

Стаття 19. Контроль за виконанням законодавства у сфері обігу віртуальних активів

1. Контроль за виконанням вимог цього Закону здійснюється Центральним органом виконавчої влади, який формує і реалізує державну політику у сфері обігу віртуальних активів в межах його повноважень та в порядку, визначеному Конституцією та законами України.

2. Контроль за обігом забезпечених віртуальних активів на умовах, передбачених цим Законом, в межах своєї компетенції можуть здійснювати також і інші державні органи, якщо до їх компетенції віднесено регулювання обігу окремих об'єктів цивільних прав та/або реєстрації правочинів з такими об'єктами цивільних прав.

3. Залежно від об'єкта забезпечення віртуального активу державними органами, що регулюють введення в обіг та обіг такого віртуального активу виступають Центральні органи виконавчої влади, а також інші незалежні регуляторні органи, які формують і реалізують державну політику у сфері обігу такого об'єкта забезпечення.

Стаття 20. Відповідальність постачальників послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів

1. Центральний орган виконавчої влади, який формує і реалізує державну політику у сфері обігу віртуальних активів застосовує до осіб, винних у порушенні вимог законодавства у сфері обігу віртуальних активів, наступні фінансові санкції:

1) за здійснення діяльності, що має ознаки діяльності постачальника послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів, без державної реєстрації, – штраф у розмірі від двох до п'яти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

2) за здійснення іншої діяльності, що має ознаки діяльності постачальника послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів, ніж зареєстрована діяльність відповідно до даних Реєстру постачальників послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів, – штраф у розмірі від тисячі до п'яти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

3) за надання завідомо неправдивих або недостовірних відомостей при поданні заяви про реєстрацію в якості постачальника послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів, – штраф у розмірі від тисячі до двох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

4) за несвоєчасне інформування Центрального органу виконавчої влади, який формує і реалізує державну політику у сфері обігу віртуальних активів про зміну даних, внесених до Державного реєстру постачальників послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів, якщо таке зобов'язання передбачене цим Законом або підзаконними нормативно-правовими актами, – штраф у розмірі до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

5) за неподання або подання не в повному обсязі постачальниками послуг звітності, передбаченої інформації та/або подання недостовірної інформації до Центрального органу виконавчої влади, який формує і реалізує державну політику у сфері обігу віртуальних активів, - штраф у розмірі до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

за ті самі дії, вчинені повторно протягом року, - штраф у розмірі до двох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

б) за невиконання або несвоєчасне виконання рішень Центрального органу виконавчої влади, який формує і реалізує державну політику у сфері обігу віртуальних активів або розпоряджень щодо усунення порушень законодавства у сфері обігу віртуальних активів - у розмірі від тисячі до п'яти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

за ті самі дії, вчинені повторно протягом року, - штраф у розмірі до двох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

2. Порядок розгляду справ про застосування відповідальності за порушення, у тому числі передбачених частиною першою цієї статті Закону, визначається Центральним органом виконавчої влади, який формує і реалізує державну політику у сфері обігу віртуальних активів.

Розділ V. Міжнародне співробітництво у сфері обігу віртуальних активів

Стаття 21. Загальні засади міжнародного співробітництва у сфері обігу віртуальних активів

1. Міжнародне співробітництво у сфері обігу віртуальних активів здійснюється відповідно до цього Закону, чинних міжнародних договорів України, інших нормативно-правових актів.

2. Якщо міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені цим Законом, застосовуються правила міжнародного договору.

3. Центральний орган виконавчої влади, який формує і реалізує державну політику у сфері обігу віртуальних активів у межах своєї компетенції враховує міжнародний досвід у сфері ринку віртуальних активів, рекомендації міжнародних чи міжурядових організацій, а також забезпечує імплементацію відповідних міжнародних стандартів, зокрема стандартів Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей та фінансуванням тероризму (FATF).

Стаття 22. Повноваження державних органів щодо забезпечення міжнародного співробітництва у сфері обігу віртуальних активів та порядок їх реалізації

1. Центральний орган виконавчої влади, який формує і реалізує державну політику у сфері обігу віртуальних активів відповідно до міжнародних договорів України за принципом взаємності чи з власної ініціативи здійснює міжнародне співробітництво з відповідними органами іноземних держав, а також з міжнародними організаціями, у частині обміну досвідом та інформацією.

2. Центральний орган виконавчої влади, який формує і реалізує державну політику у сфері обігу віртуальних активів має право в рамках міжнародного співробітництва укладати або приєднуватися до міжвідомчих договорів, в порядку встановленому Кабінетом Міністрів України.

3. Надання Центральним органом виконавчої влади, який формує і реалізує державну політику у сфері обігу віртуальних активів відповідному органу іноземної держави інформації з обмеженим доступом здійснюється в

порядку, визначеному законом або чинними міжнародними договорами України та за умови забезпечення органом іноземної держави не нижчого рівня захисту такої інформації, ніж той, що застосовується в Україні.

4. Забезпечення міжнародного співробітництва у сфері обігу віртуальних активів в межах їх повноважень покладається в межах власних компетенцій на відповідні державні, наглядові, правоохоронні та судові органи.

Розділ VI. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності через три місяці з дня його опублікування.

2. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1) У Цивільному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., №№ 40-44, ст. 356):

Додати статтю 200-1 наступного змісту:

“Стаття 200-1. Віртуальні активи

1. Віртуальний актив - сукупність даних в електронній формі, яка має вартість та існує в системі обігу віртуальних активів. Віртуальний актив може бути як самостійним об'єктом цивільного обороту, так і посвідчувати майнові або немайнові права, зокрема права вимоги на інші об'єкти цивільних прав.

2. Система обігу віртуальних активів - програмний або програмно-апаратний комплекс обміну електронними даними, який визначає умови та правила обігу віртуальних активів та виконує їх без втручання третіх осіб.

3. Незабезпечений віртуальний актив не посвідчує жодних майнових або немайнових прав.

4. Забезпечений віртуальний актив посвідчує майнові або немайнові права, зокрема права вимоги на інші об'єкти цивільних прав.

5. Порядок обігу віртуальних активів встановлюється законом.

2) Додаток до Закону України "Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності" 3392-VI від 19.05.2011 (Відомості Верховної Ради України від 25.11.2011 №47, стор. 2002, стаття 532) доповнити п.156 наступного змісту:

156. Рішення про державну реєстрацію постачальника послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів. - Закон України "Про віртуальні активи".

3) Частина 1 статті 4 Закону України "Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг" доповнити пунктом 15 наступного змісту:

"15) участь і надання послуг, пов'язаних із пропозицією емітента та/або продажем інвестиційних віртуальних активів".

4. Кабінету Міністрів України розробити і ввести в дію протягом трьох місяців з дня набрання чинності цим Законом:

1) Порядок реєстрації постачальників послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів;

2) Порядок ведення Державного реєстру постачальників послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів;

3) Порядок розгляду справ про застосування відповідальності за порушення, у тому числі передбачених частиною першою статті 20 Закону;

4) привести свої нормативно-правові акти у відповідність до цього Закону та вжити інші організаційні заходи, необхідні для виконання повноважень, покладених на Центральний орган виконавчої влади, який

формує і реалізує державну політику у сфері обігу віртуальних активів цим Законом;

5) прийняти нормативно-правові акти, необхідні для реалізації положень цього Закону;

6) забезпечити перегляд і скасування центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону.

5. Кабінету Міністрів України протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом забезпечити функціонування Державного реєстру постачальників послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів.

6. Кабінету Міністрів України розробити та затвердити нормативно-правові акти про особливості випуску та обігу інвестиційних віртуальних активів.

7. Санкції, передбачені статтею 20 цього Закону, застосовуються щодо порушень, що вчинені після спливу трьох місяців від дати впровадження Державного реєстру постачальників послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів.

Голова Верховної Ради

України

Д. РАЗУМКОВ